

SCITopic

Co by bez NÚVR nebylo...

„Tři a půl roku společné práce potvrzuje, že vznik distribuovaného centra excelence – Národního ústavu pro výzkum rakoviny – v rámci Národního plánu obnovy EXCELES byl správným krokem,“ ohlíží se Aleksi Šedo, ředitel NÚVR.
Bez NÚVR by nebylo koordinované spolupráce mezi jedenácti partnerskými institucemi soustředěnými v uzlech Praha, Brno a Olomouc, jejímž výsledkem je, mimo jiné, kontinuálně rostoucí počet publikací ve špičkových časopisech včetně těch z prvního decilu. Nebylo by šest nových výzkumných skupin ani dva nové doktorské studijní programy. Bez NÚVR by nebylo ani workshopů, letních škol a populárně-vědeckých akcí, díky nimž získaly stovky středoškolských studentů první přímou zkušenost s prací ve vědeckém prostředí.

Bez NÚVR by neprošlo významným rozšířením technologické vybavení mnoha pracovišť, jehož sdílené využívání napříč výzkumnými skupinami postupně roste. Nebyla by uzavřena řada mezinárodních partnerství, a neposílilo by tak výrazně zapojení českých vědců do evropských výzkumných struktur. Bez NÚVR by se nevytvářila funkční kultura spolupráce, jejímž odrazem je i každoroční Czech Annual Cancer Research Meeting.
„Vše, čeho bylo dosaženo, vytváří základ pro další etapu udržitelnosti. NÚVR by měl i nadále sloužit jako stabilní platforma, která nejen propojuje akademii s klinickou praxí, ale také jako národní autorita identifikuje a poskytuje expertní oporu pro řešení společenských potřeb,“ zdůrazňuje A. Šedo.

[Více zde](#)

SCIGeneration

Martin Sztacho: Dlouhodobá a stabilní podpora

Česku chybí širší nabídka startovacích grantů s delším obdobím financování, ideálně na tři až pět let, které by novým týmům poskytl dostatek času rozvinout svůj potenciál. Dlouhodobá a stabilní podpora je klíčem k rozvoji špičkových týmů, protože ti, kdo mají jistotu zázemí, se mohou plně soustředit na vědu a nemusí řešit, zda budou mít příští rok prostředky na platy a provoz laboratoře.

[Více zde](#)

Lenka Zdražilová Dubská: Překračovat hranice oborů

Klíčem ke vzniku nových týmů je především více lidí s vědeckým entuziasmem, drivem a odvahou pustit se do náročných výzev. Špičkový výzkum vyžaduje schopnost překračovat hranice oborů, vidět věci v širších souvislostech a nebát se spolupracovat s odborníky z jiných oblastí. To, co často české vědce limituje, je úzká specializace bez širšího kontextu.

[Více zde](#)

SCIPapers

Molecular Landscape of Pediatric Low-Grade Gliomas: Insights From RNA-NGS and Bioinformatic Analysis

Petr Brož, Martina Strnadová..., Lenka Krsková.

Genes Chromosomes & Cancer.
2025 October

DOI: 10.1002/gcc.70085
PMID: 41074694

Circulating tumour DNA as a predictor of survival of patients with diffuse large B-cell lymphoma in a daily practice

Prokop Vodicka..., Marek Trnety, Ondřej Havranek.

British Journal of Haematology.
2025 September

DOI: 10.1111/bjh.70128
PMID: 40916568

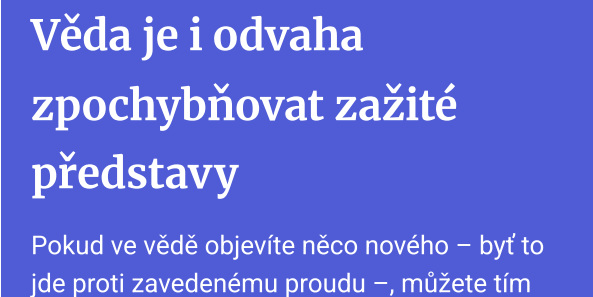
PET/CT imaging of esophageal cancer targeting tumor cell specific αvβ6-integrin expression

Kateřina Dvořáková Bendová..., Miloš Petřík a Johannes Noti.

European Journal of Nuclear Medicine and Molecular Imaging.
2025 June

DOI: 10.1007/s00259-025-07408-7
PMID: 40540027

SCICommunity

Věda je i odvaha zpochybňovat zažitě představy

Pokud ve vědě objevíte něco nového – být to jde proti zavedenému proudu –, můžete tím

změnit pohled ostatních na to, jak věci fungují. A to se podařilo týmu Petra Beneše z Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity, jehož Laboratoř buněčné diferenciace je součástí NÚVR. Při více než dvacetiletém studiu proteinu c-Myb, který byl dlouho považován za onkogen, totiž ke svému překvapení zjistili, že v některých fázích kancerogeneze může naopak působit jako supresor. Tedy že roli tohoto proteinu zásadně ovlivňuje načasování jeho exprese. „Tento příběh pro mě osobně ukazuje, že věda je i o odvaze zpochybňovat zažitě představy – a že právě „nečekané“ výsledky často vedou k posunu v našem chápání biologie nádorů,“ říká P. Beneš.

[Více zde](#)

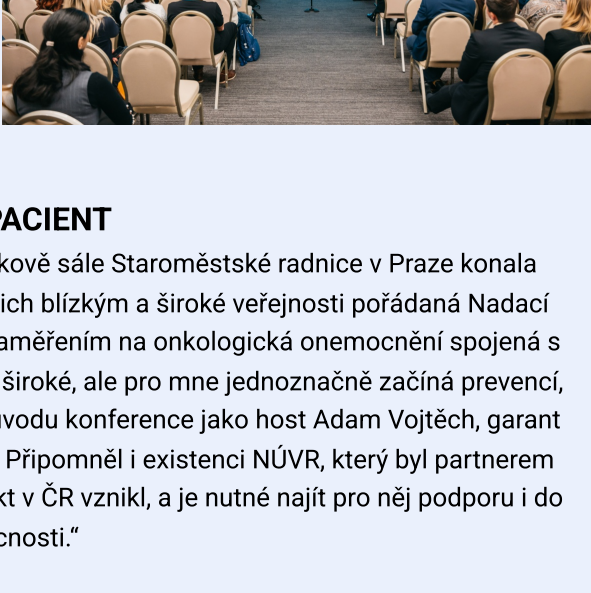
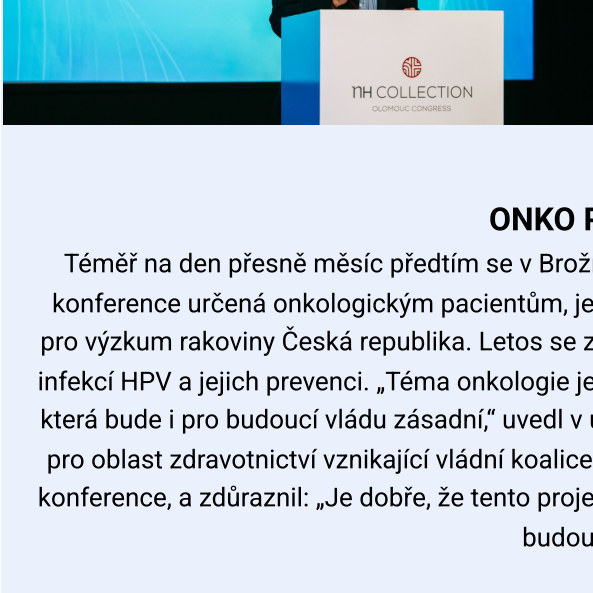
SCITidbits

Svátky vědy pro vědce i pacienty

Připomeňte si s námi atmosféru dvou stěžejních podzimních akcí spojených s NÚVR.

CACR Meeting

Kde jinde bychom měli začít, když ne v Olomouci, kde se 24. – 26. listopadu uskutečnil další ročník Czech Annual Cancer Research Meeting, který NÚVR spolupřádal již počtvrté. Na programu bylo 45 sdělení mapujících nejnovější témata v oblasti výzkumu rakoviny, molekulární patologie a prediktivní onkologie. „Během setkání chceme akcentovat sílu interdisciplinarity, význam spolupráce i kulturní posunu v vědecké komunitě,“ uvedl v úvodním slově prezident meetingu Marián Hajdúch. Již podruhé hlavnímu programu CACR Meetingu předcházela NiCR Edu workshop, jehož cílem je edukace v tématech, která souvisejí se širšími společenskými, komunikačními, ekonomickými či právními aspekty vědecké práce.

ONKO PACIENT

Téměř na den přesně měsíc předtím se v Brozkově sále Staroměstské radnice v Praze konala konference určená onkologickým pacientům, jejich blízkým a široké veřejnosti pořádaná Nadací pro výzkum rakoviny Česká republika. Letos se zaměřením na onkologická onemocnění spojená s infekcí HPV a jejich prevenci. „Téma onkologie je široké, ale pro mne jednoznačně začíná prevencí, která bude i pro budoucí vládu zásadní,“ uvedl v úvodu konference jako host Adam Vojtěch, garant pro oblast zdravotnictví vznikající vládní koalice. Připomněl i existenci NÚVR, který byl partnerem konference, a zdůraznil: „Je dobře, že tento projekt v ČR vznikl, a je nutné najít pro něj podporu i do budoucnosti.“

SCIProgramme

VP2: Pokroky ve výzkumu protinádorových léčiv

V poslední době patentovaly a publikovaly výzkumné týmy sdružené pod VP2 řadu nových typů látek – malých molekul, biokonjugátů, polymerů či nanocástic – s protinádorovým nebo imunostimulačním účinkem. Do budoucna by tyto látky mohly být dále vyvíjeny jako nová léčiva nebo by mohly přispět k účinnějším kombinovaným terapiím.

Příkladem je inhibice CD73 jako potenciální imunoterapie nádorů, nový mechanismus protinádorového účinku triterpenoidů u glioblastomu, konjugáty protilátek a polymerních léčiv pro cílenou terapii lymfomů nebo kombinovaná terapie fluorouracilu s disulfiramem pro léčbu kolorektálních karcinomů. Podrobněji tyto výsledky představuje Michal Hocek, spolu s Mariánem Hajdúchem hlavní vedoucí VP2.

[Více zde](#)

SCIndicators

Indikátory nejsou jen publikace...

Pod tímto titulem jsme v minulých číslech devíti vydáních newsletteru inSCIdery uváděli informace o plnění vybraných indikátorů – až tentokrát i na ty publikace konečné doslo.
NÚVR deklarovali již na samém začátku projektu závazek generovat nejméně 630 klasifikovatelných výsledků, z nichž více než 400 bude publikováno. Ambicí bylo dosáhnout celkem 65 % publikací v impaktovaných časopisech prvního kvartilu (Q1) příslušného oboru podle Web of Science.

Stanovené publikační cíle NÚVR se podařilo nejen naplnit, ale i překročit. Práce vědkyň a vědců z výzkumných skupin zapojených v NÚVR otiskly mj. takové odborné časopisy, jako jsou Nature, Nature Communications, PNAS, Leukemia, Blood Advances, Nucleic Acid Research, Journal of Clinical Investigation, Clinical Cancer Research, Angewandte Chemie, Journal of Experimental Medicine, EMBO J, Molecular Cancer a řada dalších.

[Více zde](#)

SCIMedia

Mise splněna! Talentovaní studenti vědí, že rakovina není jen hrozbou, ale i výzvou

Aktuálně.cz, 1. 10. 2025
Majda, Nela, Evža, Adam, Martin a Karel jsou nadšení studenti středních škol, kteří měli možnost si díky NÚVR vyzkoušet týden práce ve špičkových laboratořích. „Hledáme talenty na vysokých školách, ale už i na středních – chceme, aby každý takový talent dostal šanci,“ vysvětluje Tomáš Etrych z ÚMCH AV ČR, vedoucí výzkumné skupiny Biologické polymer, která je součástí NÚVR.

Precizní onkologie dává šanci i pacientům v pokročilém stádiu rakoviny

Webozdraví.cz, 8. 10. 2025
Zatímco v klinických studiích jasně vychází, že má precizní onkologie diagnostický i léčebný přínos, přetrvává určitá nejistota, nakolik se výsledky projeví v reálné klinické praxi. Jaká je situace v ČR? Poprvé odpověď na tuto otázku přináší studie vycházející z dat Interní hematologické a onkologické kliniky LF MU a FN Brno a Centra precizní medicíny FN Brno. Její výsledky publikované v mezinárodním odborném časopisu Cancer Medicine představuje Michal Eid.

Šedo: Udržitelnost silné sítě NÚVR je závazkem i pro stát

Medical Tribune, 9. 10. 2025
„Budoucnost národních ústavů je nyní předmětem intenzivních diskusí. My se snažíme zajistit udržitelnost celé struktury i společných aktivit. Myslím, že je to dobrý příklad „success modelu“ i pro státní orgány – vytváříme něco, co je mezinárodně viditelné, a tím vzniká určitý závazek i pro nás doma. Bylo by poněkud pošetilé vybudovat národní ústav s výrazným mezinárodním přesahem a pak říci: končíme, budeme to organizovat jinak,“ říká Aleksi Šedo, ředitel NÚVR.

První rok Centra precizní medicíny v Brně: dosavadní úspěchy, výzvy a plány do budoucna

Medical Tribune, 13. 10. 2025
„Naším dlouhodobým cílem je, aby se precizní medicína v České republice stala dostupnou a systematicky integrovanou součástí zdravotní péče,“ říká u příležitosti zhodnocení prvního roku existence Centra precizní medicíny FN Brno jeho vedoucí Ondřej Slabý, který zároveň působí jako přednosta Biologického ústavu LF MU a jehož výzkumná skupina je součástí CEITEC MU a NÚVR.

Očkování může vymýt celou jednu skupinu zhoubných nádorů

Sciencemag.cz, 30. 10. 2025
Téměř tři tisíce lidí v Česku si ročně vyslechnou diagnózu rakoviny spojené s infekcí HPV. Z epidemiologických studií je jistotou víme, že u osob očkových proti HPV se tyto nádory nevyvinou, respektive pravděpodobnost jejich vzniku je extrémně nízká,“ uvedl na konferenci ONKO PACIENT 2025 Marián Hajdúch, lékařský ředitel NÚVR a předseda správní rady pořádatel Nadace pro výzkum rakoviny Česká republika.

Znečištění prostředí přispívá ke vzniku rakoviny, říká vědec

Novinky.cz, 2. 11. 2025
„V posledních letech se velká pozornost věnuje mikro- a nanoplastům, které sice nemusí být karcinogenní svou chemickou podstatou, nicméně jejich malé rozměry způsobují, že mohou pronikat až do buněčného jádra a poškozovat genetickou informaci,“ vysvětluje Pavel Rössner, který v NÚVR vede výzkumnou skupinu Toxikologie a molekulární epidemiologie ÚJEM AV ČR.

Čeští vědci vyvinuli chytré nanovlákněné náplasti

Český rozhlas, Věda Plus, 6. 11. 2025
Tým Václava Lišky z Biomedicínského centra v Plzni a NÚVR ve spolupráci s Technickou univerzitou v Liberci vyvíjí biodegradabilní nanovlákněné náplasti, které mohou zlepšit hojení po operacích střev. Do budoucna by se tyto technologie mohla uplatnit i při transplantacích jater nebo gynekologických operacích. Náplasti lze navíc „doplnit“ o antibiotika či jiné léčivé látky.

Stačí jeden orální sex a v krku se spustí rakovina. Její riziko odhalí kloktací test

Aktuálně.cz, 9. 11. 2025
Rakovina úst a krku je zrádná: zraje plíživě až 10 let. Jakmile se na ni přijde, pacient už mívá metastázy. Podle lékařského ředitele NÚVR Mariána Hajdúcha by se přitom dalo rozvoji těchto tumorů zabránit. Spouští je totiž papilomaviry, které se dají detekovat. Jeho tým proto vyvíjí kloktací testy, které by spolu s vyšetřením krve pacienty v riziku zachytily.

Mezi buňky – Screening zachraňuje životy

30. 9. 2025
Ladislav Dušek (ÚZIS) a Jana Halámková (MOÚ, NÚVR) vysvětlují mýty a čísla kolem prevence rakoviny. Diváci a posluchači se také dozvědí, jak nové technologie dělají screening pohodlnější a rychlejší.

Mezi buňky – Jak vzbudit zvědavost?

31. 10. 2025
Ohlédnutí nejen za prvním ročníkem Letní školy NÚVR – pětidenním programem, během kterého šest studentů nahlédlo do světa biomedicínského výzkumu. Hosté Tomáš Etrych (UMCH AV ČR), Petr Flachs (učitel chemie a biologie z Gymnázia Jiřího Ortena v Kutné Hoře) a Magdaléna Jurková (studentka a účastnice Letní školy).

